

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสงขลา สตูล

Community participation in school management Under the Songkhla
Secondary Education Service Area Office, Satun

เพชรพิศา เซ่งลอยเลื่อน^{1*} และจรัส อติวิทยากรณ์²

Petpisa Sengloiluaen^{1*} and Jaras Attiwittayaporn²

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹ Graduate student, Department of Education Administration, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University.

² รองศาสตราจารย์ ดร., สาขาบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

² Associate Professor, Ph.D., Department of Education Administration, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University.

*Corresponding author, E-mail: petpisa.sen073@hu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา ประชากร ได้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ปีการศึกษา 2564 จำนวน 550 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ปีการศึกษา 2564 จำนวน 226 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตารางสำเร็จรูปของ เครจซ์และมอร์แกน แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้นตามตัวแปร จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลาก เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .987 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test independent และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมรับรู้ปัญหามีค่าเฉลี่ย

สูงสุด รองลงมาได้แก่ การมีส่วนร่วมประเพณีผล การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมการวางแผน ตามลำดับ โดยด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีเพศอายุ ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของชุมชน, การบริหารการศึกษา

Abstract

The objectives of this research were 1) to study community participation in educational institution administration. According to the opinion of the Board of Basic Education Institutions Under the Songkhla Secondary Educational Service Area Office, Satun 2) Comparison of community participation in school administration According to the opinion of the Board of Basic Education Institutions Under the Songkhla Secondary Educational Service Area Office, Satun classified by gender, age, work experience and school size. Population, including the Board of Basic Education Institutions Under the Songkhla Secondary Education Service Area Office, Satun Academic Year 2021, 550 people The sample group is the basic education committee. Under the Songkhla Secondary Educational Service Area Office, Satun Academic Year 2021, 226 people Determine the sample size by comparing it from the ready-made table of Craigie and Morgan and then stratified randomly based on variables Then use a simple random method by lottery method. The research tool was a 5-level estimation scale questionnaire. The confidence value of the whole copy was .987. Analyze the data using a packaged program. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation, independent t-test and one-way analysis of variance.

The results of the research were as follows: 1) Community participation in educational institution administration. According to the opinion of the Board of Basic Education Institutions Under the Songkhla Secondary Education Service Area Office, Satun, overall and in each aspect were at a high level. When 2) Comparison of community participation in school administration According to the opinion of the Board of Basic Education Institutions Under the Songkhla Secondary Education Service Area Office, Satun, it was found that the basic education committees had different gender, age, work experience and school size. Overall opinions are not different.

Keywords: Community participation, Education administration

บทนำ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เป็นเสมือนผู้แทนของท้องถิ่นที่จะเป็นกลไกเชื่อมโยงนโยบายของรัฐไปสู่ชุมชนที่ตั้งโรงเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนไปสู่การเป็นพลเมืองที่ดีเป็นพื้นฐานของการศึกษาระดับอาชีวศึกษา ระดับอุดมศึกษา และการศึกษาตลอดชีวิต จะเห็นได้ว่าการบริหารการศึกษาไม่สามารถประสบความสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมายได้ถ้าปราศจากการร่วมมือร่วมใจของบุคลากรที่เข้ามามีส่วนร่วมและประสานงานกัน (วีระศักดิ์ วงศ์อินทร์. 2557) การมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยผลักดันให้การทำงานบรรลุตามจุดมุ่งหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านการศึกษาจำต้องให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ช่วยกันวางแผนทำงานร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ประสานงานรับผิดชอบ การมีส่วนร่วมจึงเป็นการที่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดที่ไม่เคยได้เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ หรือเข้าร่วมการตัดสินใจหรือเคยเข้ามาร่วมด้วยเล็กน้อยได้เข้ามาร่วมด้วยมากขึ้น การทำงานร่วมกันเป็นไปอย่างมีอิสรภาพเสมอภาค ไม่ใช่เพียงมีส่วนร่วมอย่างผิวเผิน แต่เข้ามาด้วยแท้จริงยิ่งขึ้นและการเข้าร่วมนั้นต้องเริ่มตั้งแต่ขั้นแรกจนถึงขั้นสุดท้ายของการเข้าร่วมดำเนินการ (วุฒินันท์ นามนาค. 2560) การมีส่วนร่วมของชุมชน คือ การที่บุคคลในองค์กรหรือต่างองค์กรได้ร่วมกัน ตั้งแต่การเริ่มคิด เริ่มวางแผน เริ่มปฏิบัติการ รวมทั้งร่วมติดตามและประเมินผล ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของการแบ่งอำนาจหน้าที่ เกิดการสร้างสรรค์ที่จะกระทำในสิ่งที่บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม กระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับร่วมกัน เพื่อให้องค์กรบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพมากที่สุด (อัจฉรา จงดี. 2560) แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหา เช่น ช่วยเสนอปัญหา สืบหาข้อมูล ค้นหาสาเหตุของปัญหา และสำรวจความต้องการของชุมชน
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินการ เช่น ร่วมลำดับความสำคัญของปัญหา กำหนดแผนและโครงการเพื่อแก้ปัญหา จัดทำแผนและโครงการ ศึกษาความเป็นไปได้ของแผนและโครงการ และทบทวนแผนและโครงการ
3. การมีส่วนร่วมในการลงทุน เช่น ร่วมในการออกแรง ออกเงินงบประมาณ สิ่งของ ให้คำแนะนำ ให้ความรู้ ร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหา
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล รับทราบการแล้วเสร็จของโครงการ และร่วมประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการ (ศิริดา ศักดิ์สุนทรศิริ. 2554)

ฉะนั้นแล้ว การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับใด ของสถานศึกษานั้น ๆ จะเป็นตัวบ่งชี้หนึ่งในการพัฒนาเยาวชนของท้องถิ่น นำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้าของประเทศไทยต่อไป

คำถามของการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา สงขลา สตูล อยู่ในระดับใด
2. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา สงขลา สตูล ระหว่างโรงเรียนที่มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมี เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ที่ต่างกัน มีความแตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษา สงขลา สตูล
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษา สงขลา สตูล ตามตัวแปรเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และตามขนาด สถานศึกษา

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

การจัดการศึกษาควรนำความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนเข้ามาประยุกต์ใช้ให้เกิด ประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินงาน การวางแผน การพัฒนาโรงเรียน การกำกับติดตาม ส่งเสริมและ สนับสนุน ดังที่นักวิชาการกล่าวไว้ดังนี้ ศศิกานต์ เตชะวันดี (2555) ให้ความหมายไว้ว่า การมีส่วนร่วมของ ชุมชนคือ สถานศึกษาสร้างสัมพันธภาพระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยการให้เกียรติและเปิดโอกาสให้ ความสำคัญกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการแสดงบทบาทการพัฒนาสถานศึกษาทุกด้าน เพื่อให้บังเกิดผลในการพัฒนาการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชนมีมากมาย เช่น ช่วยให้ประชาชนยอมรับโครงการมากขึ้น เนื่องจากเป็นโครงการที่ตรงกับปัญหาและความต้องการของ ประชาชน จึงมีความรู้สึกผูกพันและเป็นเจ้าของโครงการ ให้ความร่วมมือและระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนา การศึกษามากขึ้น ทั้งนี้เพราะคนในชุมชนย่อมต้องการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ให้ดียิ่งขึ้น เมื่อมีโอกาสได้ร่วมคิดร่วมจัดการย่อมกระทำด้วยความเต็มใจ ฌบภักข สว่างใหญ่ (2556) ให้ความหมายไว้ว่า การมีส่วนร่วมของชุมชน คือ การทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการศึกษา สถานศึกษาจึงต้องสร้าง ความพร้อมให้กับประชาชนก่อน กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูอาจารย์ ตลอดจนบุคลากรในระบบ การเมืองการปกครองในท้องถิ่นต้องเข้าใจเนื้อหาสาระ เพื่อช่วยกันประชาสัมพันธุ์ให้ประชาชนได้เข้าใจ ชี้แจงให้ทราบในประโยชน์ของการมีส่วนร่วม สร้างความตระหนักให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของที่จะต้องพัฒนา โรงเรียนในท้องถิ่นของตนให้เจริญก้าวหน้า เพื่อประโยชน์โดยแท้จริงแก่เด็กนักเรียนซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญ ของท้องถิ่นของตนต่อไป โดยในระยะที่ผ่านมามีชุมชนหลายแห่งที่ได้เข้าร่วมในการจัดการศึกษาโดยเฉพาะ การศึกษาขั้นพื้นฐาน การดำเนินการมีทั้งที่ประสบความสำเร็จและประสบปัญหา ผลที่เกิดขึ้นมีความแตกต่าง

กันตามลักษณะบริบทของชุมชน ระดับของการมีส่วนร่วม และกระบวนการมีส่วนร่วม ความแตกต่างดังกล่าวส่งผลต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียนแตกต่างกัน การประเมินผลการดำเนินงานจะช่วยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบสถานภาพการมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน กระบวนการในการดำเนินการรวมทั้งปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ อรรถัย ก๊กผล (2552) กล่าวว่า การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน คือ การที่รัฐบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์ นโยบาย กระบวนการบริหารและการตัดสินใจของท้องถิ่น เพื่อผลประโยชน์ของประชาชนโดยรวมอย่างแท้จริง ทั้งนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานของการที่ประชาชนจะต้องมีอิสระทางความคิด มีความรู้ความสามารถในการกระทำ และมีความเต็มใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ โดยหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องมีลักษณะการเข้าร่วมอย่างครบวงจรตั้งแต่ต้นจนสิ้นสุด ไม่ใช่การจัดเวทีการมีส่วนร่วมเพียงครั้งเดียว ตัวอย่างเช่น ในการแก้ไขปัญหาของชุมชน ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมตั้งแต่ต้นจนจบ ดังนี้

1. การส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมในด้านนโยบาย คือ การเป็นตัวแทนภาคประชาชนในการเป็นกรรมการในชุดต่าง ๆ แนวคิดในการเข้ามามีส่วนร่วมในระดับนโยบายผู้ที่ทำหน้าที่กำหนดนโยบายในเรื่องของการมีส่วนร่วมต้องสร้างช่องทางที่จะพัฒนาให้เกิดตัวแทนที่แท้จริงจากกลุ่มต่าง ๆ มีกลไกและกระบวนการที่สร้างตัวแทนภาคประชาชนที่เกิดจากคนในพื้นที่ให้ได้

2. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนา คือ การเพิ่มศักยภาพให้ประชาชนเข้มแข็งและมีกลไกที่พร้อมเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม

3. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดบริการ กฎหมายเปิดโอกาสให้ภาคประชาชน ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งปัจจุบันมีหลายชุมชนที่พร้อมจะเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาชุมชน

4. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารหน่วยบริการหรือเครือข่ายหน่วยบริการในชุมชนของตนเอง ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ การจัดใหม่ศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ สนับสนุนกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน ตลอดจนช่วยกันพัฒนาหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือภาคประชาชนที่มีประสิทธิภาพ

สรุปว่า การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน คือ การที่รัฐบาลมีนโยบายให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการขยายการเรียนรู้ด้วยการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น และเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาตอบสนองความต้องการพัฒนาชุมชนตามรูปแบบของตนเองนั้น โดยสถานศึกษาที่เปิดสอนการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องเปิดให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผลประโยชน์และร่วมประเมินผล ซึ่งจะนำไปสู่การยอมรับและความร่วมมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สงขลา สตูล และเพื่อเปรียบเทียบบทบาท การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สงขลา สตูล จำนวน 53 โรงเรียน จำนวนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 550 คน จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 226 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามโดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ซึ่งพัฒนามาจากแบบสอบถามของกิริติ การรัมย์ (2555) กนกอร บุญกว้าง (2557) และจันทร์ธิวา โสภา (2560) จำนวน 64 ข้อ ประกอบด้วยคำถาม 5 ด้าน ดังนี้ 1. การมีส่วนร่วมรับรู้ปัญหา จำนวน 14 ข้อ 2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จำนวน 15 ข้อ 3. การมีส่วนร่วมการวางแผน จำนวน 15 ข้อ 4. การมีส่วนร่วมดำเนินการ จำนวน 11 ข้อ 5. การมีส่วนร่วมประเมินผล จำนวน 9 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามในตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดตัวเลือกไว้ 5 ระดับ ดังนี้ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์ให้ น้ำหนักคะแนนตามแนวทางการสร้างเครื่องมือของลิเคิร์ต (Likert) การตรวจสอบความให้ตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบ ผลการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา แต่ละข้อของแบบสอบถามเท่ากับ ตั้งแต่ 0.67 - 1.00 ทุกข้อ นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธี หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .987

ผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สงขลา สตูล ผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. จากกลุ่มตัวอย่าง 226 คน ดังตาราง

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยภาพรวม และรายด้าน

ด้านที่	การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการสถานศึกษา	(n = 226)		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	การมีส่วนร่วมรับรู้ปัญหา	4.1515	0.5923	มาก
2	การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.0632	0.6087	มาก
3	การมีส่วนร่วมการวางแผน	3.9000	0.6605	มาก
4	การมีส่วนร่วมดำเนินการ	3.7496	0.7649	มาก
5	การมีส่วนร่วมประเมินผล	4.1008	0.5325	มาก
รวม		3.9930	0.4733	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.9930$, S.D. = 0.5923) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการมีส่วนร่วมรับรู้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.1515$, S.D. = 0.5923) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมประเมินผล ($\bar{X} = 4.1008$, S.D. = 0.5325) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.0632$, S.D. = 0.6087) และการมีส่วนร่วมการวางแผน ($\bar{X} = 3.9000$, S.D. = 0.6605) ตามลำดับ โดยด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการ ($\bar{X} = 3.7496$, S.D. = 0.7649) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และวัตถุประสงค์ข้อที่ 2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สงขลา สตูล ตามตัวแปรเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และตามขนาดสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำแนกตามเพศ

ด้าน ที่	การมีส่วนร่วมของชุมชนในการ บริหารสถานศึกษา	ชาย (n =72)		หญิง (n=154)		t	Sig
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	การมีส่วนร่วมรับรู้ปัญหา	4.1760	0.4964	4.1437	0.6205	.435	.664
2	การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.1151	0.5443	4.0466	0.6280	.897	.370
3	การมีส่วนร่วมการวางแผน	3.9048	0.6610	3.8985	0.6616	.076	.940
4	การมีส่วนร่วมดำเนินการ	3.6861	0.7339	3.7700	0.7749	-.873	.383
5	การมีส่วนร่วมประเมินผล	4.1230	0.5043	4.0937	0.5419	.438	.370
รวม		4.0010	0.4470	3.9905	0.4822	.177	.859

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีเพศต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของเพศชาย ($\bar{X}$ = 4.0010, S.D. = 0.4470) สูงกว่าเพศหญิง ($\bar{X}$ = 3.9905, S.D. = 0.4822)

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำแนกตามอายุ โดยการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการ บริหารสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
1. การมีส่วนร่วมรับรู้ปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	3	.198	.066	.186	.906
	ภายในกลุ่ม	222	120.827	.353		
	รวม	225	121.025			
2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	3	.058	.019	.051	.985
	ภายในกลุ่ม	222	127.760	.374		
	รวม	225	127.818			

ตารางที่ 3 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการ บริหารสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
3. การมีส่วนร่วมการวางแผน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.260	.420	.963	.411
	ภายในกลุ่ม	222	149.249	.436		
	รวม	225	150.509			
4. การมีส่วนร่วมดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.331	.444	.756	.519
	ภายในกลุ่ม	222	200.522	.586		
	รวม	225	201.852			
5. การมีส่วนร่วมประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	3	.113	.038	.132	.941
	ภายในกลุ่ม	222	97.702	.286		
	รวม	225	97.815			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	.235	.078	.348	.791
	ภายในกลุ่ม	222	77.043	.225		
	รวม	225	77.278			

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สงขลา สตูล จำแนกตามตัวแปรอายุ พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีอายุต่างกัน มีระดับความคิดเห็น โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

การมีส่วนร่วมของชุมชนใน การบริหารสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
1. การมีส่วนร่วมรับรู้ปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	2	.488	.244	.694	.500
	ภายในกลุ่ม	223	120.537	.351		
	รวม	225	121.025			

ตารางที่ 4 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	2	.710	.355	.958	.385
	ภายในกลุ่ม	223	127.108	.371		
	รวม	225	127.818			
3. การมีส่วนร่วมการวางแผน	ระหว่างกลุ่ม	2	.669	.335	.766	.466
	ภายในกลุ่ม	223	149.840	.437		
	รวม	225	150.509			
4. การมีส่วนร่วมดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.184	.092	.156	.855
	ภายในกลุ่ม	223	201.668	.588		
	รวม	225	201.852			
5. การมีส่วนร่วมประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	.275	.138	.484	.617
	ภายในกลุ่ม	223	97.540	.284		
	รวม	225	97.815			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.275	.138	.614	.542
	ภายในกลุ่ม	223	77.002	.224		
	รวม	225	77.278			

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สงขลา สตูล จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
1. การมีส่วนร่วมรับรู้ปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	3	3.145	1.048	3.042*	.029
	ภายในกลุ่ม	222	117.880	.345		
	รวม	225	121.025			
2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	3	3.605	1.202	3.309*	.020
	ภายในกลุ่ม	222	124.213	.363		
	รวม	225	127.818			
3. การมีส่วนร่วมการวางแผน	ระหว่างกลุ่ม	3	6.604	2.201	5.231**	.002
	ภายในกลุ่ม	222	143.905	.421		
	รวม	225	150.509			
4. การมีส่วนร่วมดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	3	5.313	1.771	3.082*	.028
	ภายในกลุ่ม	222	196.539	.575		
	รวม	225	201.852			
5. การมีส่วนร่วมประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	3	1.953	.651	2.322	.075
	ภายในกลุ่ม	222	95.862	.280		
	รวม	225	97.815			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.611	.537	2.426	.065
	ภายในกลุ่ม	222	75.667	.221		
	รวม	225	77.278			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมรับรู้ปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการมีส่วนร่วมการวางแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า มีคู่ที่แตกต่างกัน จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบ LSD (Least Significant Difference)

สรุปและอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการเปรียบเทียบ การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้ 1. การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการมีส่วนร่วมรับรู้ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ การมีส่วนร่วมประเมินผล การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมการวางแผน ตามลำดับ โดยด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะตัวแทนในชุมชนเคยได้รับความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระหว่างชุมชนกับสถานศึกษามาพอสมควร เนื่องจากได้มีการกำหนดให้มีส่วนร่วม มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาในรูปแบบวิธีการต่าง ๆ ซึ่งสถานศึกษาได้ดำเนินการและสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนทั้งทางตรงและทางอ้อม และหลักสำคัญสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งจบโครงการ เริ่มตั้งแต่ร่วมทำการศึกษา ค้นคว้าปัญหาและความต้องการ ร่วมคิดและหาวิธีแก้ปัญหาเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ร่วมวางแผนงาน ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชน ร่วมปฏิบัติตามนโยบายให้บรรลุตามที่กำหนดไว้ ร่วมควบคุมติดตามประเมินผล ซึ่งในขณะเดียวกันการมีส่วนร่วมของประชาชนได้สร้างสรรค์จิตสำนึกร่วมในการเป็นเจ้าของและสามารถสร้างความต่อเนื่องให้เกิดแก่โครงการนั้น ๆ ได้ในที่สุด การดำเนินงานจะราบรื่นได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี ทำให้การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากซึ่งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วุฒินันท์ นามนาค (2560) ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและ

รายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงนา นวลไธสง (2561) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัสมี สมาน (2562) ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 พบว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการสถานศึกษา ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา ดังนี้

สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

2.1 จำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สงขลา สตูล ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพศชายและเพศหญิงมีความคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมเป็นไปในแนวทางเดียวกันสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวิมล หงษ์วิไล (2559) ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลสระบัว อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรณิ มนพัทธ์ปริพัตร (2560) ปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามตัวแปรอายุ พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีอายุน้อยหรืออายุมากต่างก็มีวุฒิภาวะ และการอยู่ร่วมกันของคนในสังคมไทยยังคงเป็นแบบผู้น้อยให้ความเคารพและเชื่อฟังผู้ที่อายุมากกว่า การทำงานจึงเสมือนเป็นแบบพี่สอนน้อง การประสานและการร่วมงานกันจึงมีลักษณะถ้อยทีถ้อยอาศัยกันจึงทำให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัสมี สมาน (2562) ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 พบว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการสถานศึกษาในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะในการทำงานปัจจุบันมีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องทำให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถค้นคว้าหาความรู้ในแผนงานต่าง ๆ ได้สะดวกยิ่งขึ้น เรียนรู้งานได้อย่างรวดเร็ว สามารถทำงานร่วมกับสถานศึกษาได้อย่างราบรื่น อีกทั้งสถานศึกษาดันสังกัดได้มีการจัดอบรมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีโอกาสเข้าร่วมรับฟังความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษากับชุมชน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พัฒนา พิธาคำ (2558) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาเทศบาลตำบลแม่แจ่ม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วุฒินันท์ นามนาค (2560) ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 จำแนกตามตัวแปรขนาดสถานศึกษา พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมรับรู้ปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการมีส่วนร่วมการวางแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เพราะขนาดของสถานศึกษามีส่วนสำคัญที่จะทำให้การปฏิบัติงานภายในสถานศึกษานั้นประสบความสำเร็จได้มากหรือน้อย เมื่อสถานศึกษามีขนาดใหญ่จัดกิจกรรมภายในก็จะมี ความซับซ้อน ทำให้เกิดประสิทธิภาพของระบบต่าง ๆ ที่จัดไว้ตกต่ำลง ตลอดจนทรัพยากรบุคคลที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาก็เปลี่ยนแปลงด้วย สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่บุคลากรก็จะมีภาระงานมากขึ้น แต่ไม่ว่าจะเป็นขนาดใดก็ตามล้วนต้องการกำหนดขอบข่ายของการบริหารให้ดีขึ้นเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป และการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในแต่ละสถานศึกษาก็จะมีความคิดเห็นแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับความพร้อมและการกระจายข่าวสารของสถานศึกษานั้น ๆ บางสถานศึกษา ยังไม่มีการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมมากนัก อาจเนื่องด้วยความเข้าใจไม่ตรงกัน ชุมชนไม่มีความรู้ในระบบการจัดการศึกษา ไม่มีวิทยากรที่มีความรู้เฉพาะด้าน ไม่มีการจัดอบรมความรู้ระหว่างชุมชนและสถานศึกษาอย่างชัดเจน ทำให้ผลการมีส่วนร่วมของชุมชนและสถานศึกษาไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงทำให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรทิพย์ ศาสตรา (2560) ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอสตึก สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วุฒินันท์ นามนาค (2560) ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาปัญหาและแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อนำมาปรับปรุง พัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาต่อไป

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญในการให้คณะกรรมการสถานศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมวิเคราะห์ ค้นหาข้อเท็จจริง และปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการเกิดปัญหา เพื่อให้ได้ปัญหาที่แท้จริง และควรส่งเสริมให้มีความรู้ ความเข้าใจในทุกกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สงขลา สตูล

2. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ชุมชน และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ๆ

3. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด

เอกสารอ้างอิง

กนกกร บุญท้วม. (2557). การมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาของชุมชน กรณีศึกษา: โรงเรียนบ้าน เหมือดขาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- กิริติ การรัมย์. (2555). แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านจิว
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต.
บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- จันทรีธิวา โสภ. (2560). การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต.
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณปภัช สว่างใหญ่. (2556). การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก
อำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา นครราชสีมา
เขต 6. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- พจนา นวลไธสง. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของ
ชุมชนในการจัดการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- พรทิพย์ ศาสตรา. (2560). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอสตึก สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- พรรณี มนพัทธ์ปริพัตร. (2560). ปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต. จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พัฒนา พิทาคำ. (2558). ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาเทศบาลตำบลแม่แจ่ม
อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเชียงใหม่.
- วีระศักดิ์ วงศ์อินทร์. (2557). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราช
ภัฏรำไพพรรณี.
- วุฒินันท์ นามนาค. (2560). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บุรีรัมย์ :
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ศศิกานต์ เตชะวันดี. (2555). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียน
ประถมศึกษาในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 3. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

- ศิริดา ศักดิ์สุนทรศิริ. (2554). แนวทางในการจัดการศึกษาแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนภายใต้การบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองอุดมชลจรจังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุวิมล หงส์วิไล. (2559). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลสระบัว อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อรรถัย ก๊กพล. (2552). คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชนสำหรับนักบริหารท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : จริยสุนิทางค์การพิมพ์.
- อัจฉรา จงดี. (2560). การศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อัสมี สมาน. (2562) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16. สารานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา.